

(180)

- N.B. : (1) All questions are compulsory
(2) Each question carries equal(20) marks.
(3) Draw neat diagrams wherever necessary.

1. Attempt any two of the following:

- (a) 'People respond to incentives'. Explain with the help of three examples.
(b) 'It is more efficient to organize economic activity through markets'. Explain.
(c) Is there a trade off between inflation and unemployment? Explain.

2. Attempt any two of the following:

- (a) Identify the role of assumptions in economic analysis.
(b) Explain the difference in approaches between positive and normative economics with the help of three examples.
(c) Plot the graph for the following function:
 $Y = 2 + 5X$

3. Attempt any two of the following:

- (a) Given the demand schedules of two individuals, derive the market demand schedule and market demand curve.

Price (in Rs.)	Individual A Quantity Demanded (in units)	Individual B Quantity Demanded (in units)
60	3	5
50	5	6
40	7	8
30	9	12
20	11	15

- (b) Explain graphically the steps to analyze the changes in equilibrium when the supply curve shifts to the left.
(c) What is a price floor? When is it effective?

[TURN OVER

4. Attempt any **two** of the following questions:

- Explain the concept of 'Comparative Cost Advantages' with the help of an example.
- Write a note on the policy of 'Free trade'.
- Given two countries A and B, producing two goods gems and mobile phones, the schedule of cost of production is as per the table below;

Countries \ Goods	Hours needed to produce 1 unit of the good	
	Gems	Mobile phones
Country A	10 hours	25 hours
Country B	20 hours	10 hours

- How many units of gems and mobile phones can the countries produce in 100 hours?
- Draw the production possibility curves of both these countries.

5. Attempt any **two** of the following:

- How does 'opportunity cost' affect decision-making? Explain this with the help of two examples.
- Explain the Circular Flow of Income model.
- Explain the relationship between price elasticity of demand and total revenue.
- Write a note on 'Absolute Cost Advantage' principle. Explain with the help of two examples.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण:१००)

सूचना: (१) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(२) प्रत्येक प्रश्नाला समान (२०) गुण आहेत.

(३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

१. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:

- 'प्रोत्साहनाला लोक प्रतिसाद देतात' हे तीन उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
- 'बाजाराद्वारे आर्थिक उपक्रमांचे आयोजन करणे अधिक कार्यक्षम ठरते.' स्पष्ट करा.
- चलनवाढ आणि बेरोजगारी यांच्यामध्ये सममुल्यन असते का? स्पष्ट करा.

[TURN OVER

२. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:

- (अ) आर्थिक विश्लेषणात गृहीतकांची भूमिका सांगा
 (ब) तीन उदाहरणांच्या सहाय्याने वस्तूनिष्ठ अर्थशास्त्र आणि आदर्शनिष्ठ अर्थशास्त्र या दृष्टिकोणातील फरक स्पष्ट करा.
 (क) खालील फलणांचा आलेख तयार करा:

$$Y = 2 + 5X$$

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:

- (अ) दोन व्यक्तींचे मागणीपत्रक दिले आहे. त्या आधारे बाजार मागणी पत्रक आणि बाजार मागणी वक्र काढा.

किंमत (रु)	'अ' व्यक्ती संख्या(एकक)	'ब' व्यक्ती संख्या (एकक)
60	3	5
50	5	6
40	7	8
30	9	12
20	11	15

- (ब) जेव्हा पुरवठा वक्र डावीकडे सरकतो तेव्हा संतुलनामध्ये जो बदल होईल त्याच्या विश्लेषणाचे टप्पे आलेखाच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
 (क) किमान किंमत मजणजे काय? ते केव्हा प्रभावी ठरते?

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:

- (अ) उदाहरणाच्या सहाय्याने 'तौलनिक खर्च लाभ' हि संकल्पना स्पष्ट करा.
 (ब) 'मुक्त व्यापार' धोरण यावर टिप लिहा.
 (क) 'अ' आणि 'ब', हे दोन देश रत्न आणि मोबाईल फोन या दोन वस्तूंचे उत्पादन घेतात त्यांच्या उत्पादन खर्चाचे पत्रक खालील तक्त्यामध्ये दिले आहे.

देश \ वस्तू	एक वस्तू एकक उत्पादनासाठी आवश्यक लागणारे तास	
	रत्न	मोबाईल फोन
'अ'	१० तास	२५ तास
'ब'	२० तास	१० तास

- (१) १०० तासामध्ये हे दोन देश रत्न आणि मोबाईल या वस्तूंचे किती नगांचे उत्पादन घेतील?
 (२) या दोन देशांचा उत्पादन शक्यता वक्र काढा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:

- (अ) निर्णय प्रक्रियेमध्ये संधी(वैकल्पिक) खर्च कसा परिणाम करतो. हे दोन उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
 - (ब) उत्पन्नाच्या चक्रिय प्रवाहाचे प्रारूप स्पष्ट करा.
 - (क) मागणीची किंमत लवचिकता आणि एकूण प्राप्ती यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
 - (ड) 'निरपेक्ष खर्च लाभ' म्हणजे काय. हे दोन उदाहरणांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा.
-